1

Tomášek

ZPRAVODAJ FARNOSTI
PŘI KOSTELE sv. TOMÁŠE V BRNĚ

Motto:

Život není jednoduchý a vyžaduje všechny naše schopnosti.
Proto jsme dostali hlavu, rozum a duši, abychom se v něm vyznali.
A ovšem také evangelium, abychom zbytečně nebloudili.

prof. Jan Sokol († 2021)

Úvodní slovo

Milí farníci,

nový školní rok, do kterého rád žehnám žákům i učitelům, i dalším pracovníkům ve školství, je vždy začátkem nové etapy také v životě farnosti.

Ne vždy vítáme změny, ale prý to je z toho důvodu, že neradi opouštíme to, na co jsme zvyklí, ne, že bychom odmítali nové. A tak, i když jsme se neradi rozloučili s otcem Janem, neměli bychom ustrnout v minulosti, která už není. Bůh nás chce jistě nově obdarovat také prostřednictvím jeho nástupce, otce Josefa Janouška. Děkujme za něj a provázejme ho modlitbou, přátelstvím i pomocí, abychom skrze jeho službu mohli být nově zasaženi působením láskyplné Boží milosti.

Po prázdninách se ve farnosti znovu rozbíhají různá setkání, včetně výuky náboženství, příprav na svátosti, zkoušek zpěvu, setkání nad Biblí a mnohých dalších. Díky Vám i Bohu za tento prostor růstu.

Ještě nevíme, jak nás zasáhne raketový růst cen, především energií. Jistě s ním budeme muset bojovat nejen v našich domovech, ale i ve farnosti.

Nechci otvírat toto téma příliš brzy, s příchodem chladnějšího počasí se mu však jistě nevyhneme.

Děkuji Vám za pochopení a přeji vše dobré.

Váš farář Jan Mráz

Informace

• **Změna pořadu bohoslužeb.** Po prázdninách se vracíme k obyklému rozvrhu, jen v sobotu ráno je mše sv. až v 8 hodin.

• **Setkání nad Biblí** se konají ve čtvrtek od 18.30 hod. na faře. Většinou se zamýšlíme nad některým čtením z následující neděle. Vybraný úryvek je vytištěn pro každého. Nechte se oslovit Božím slovem a připravit se na nedělní mši svatou. Na setkání není potřeba se přihlašovat a není nutné chodit pravidelně. Více informací: Jana Fialová, tel: 739777164

• **Nedělní katecheze pro mladší děti** probíhá v ministrantské sakristii od 9 hod.

• **Mše svatá pro děti** je každé úterý od 17.30.

• **Malá schola od sv. Tomáše** zve v novém školním roce ke zpívání děti, mládež, rodiče a všechny, kdo rádi zpívají, nebo na něco hrají. Zpíváme na úterní dětské mši sv. v 17.30 hod, zkouška přede mší sv. v 16.30 hod. v sakristii. *Jája Zukalová*

• **Zkoušky chrámového sboru Jolly Singers** se konají v úterý od 19 do 21 hodin v ministrantské sacristii. První zkouška po prázdninách bude 13. září. Noví zpěváci se mohou hlásit buď osobně na zkoušce nebo na adrese **jollysingers@centrum.cz**.

• **Příprava na biřmování** začíná ve čtvrtek 22. září 2022 na faře u sv. Jakuba v 19.00 hodin.

• **Přípravy snoubenců** – Kurzy příprav na manželství začnou v říjnu, přesnější informace budou na webu. Jedná se o 6 setkání, čtyři s duchovními a dvě s manžely. Podílíme se na nich spolu s jakubskou farností.

• **Otec biskup zve děti,** které byly u prvního svatého přijímání ve školním roce 2021/22 na Petrov, ve čtvrtek 6. října 2022.
Program od 9.00 do 14.30: mše svatá s otcem biskupem, prohlídka zajímavých zákoutí Petrova, stanoviště, hry, krátká adorace a požehnání na závěr. Svačina z vlastních zásob. Rodiče prosíme o omluvení ze školy. Přihlášky na **farnost@svtomas.net** zasílejte do pondělka 26. září 2022. Děti pak přihlásíme společně za farnost. Více informací u sestry Bernadety ve farní kanceláři.

• **Výuka náboženství.** Děti přihlašujte během měsíce září. Výuka začne od měsíce října, podrobnosti zveřejníme, až budeme znát aspoň přibližně počet

přihlášených dětí a po domluvě ve školách; výuka bude i na faře.

• **Příprava na první sv. přijímání** bude probíhat v obvyklém (jarním) termínu. Podrobnosti včas oznámíme.

Blahopřání

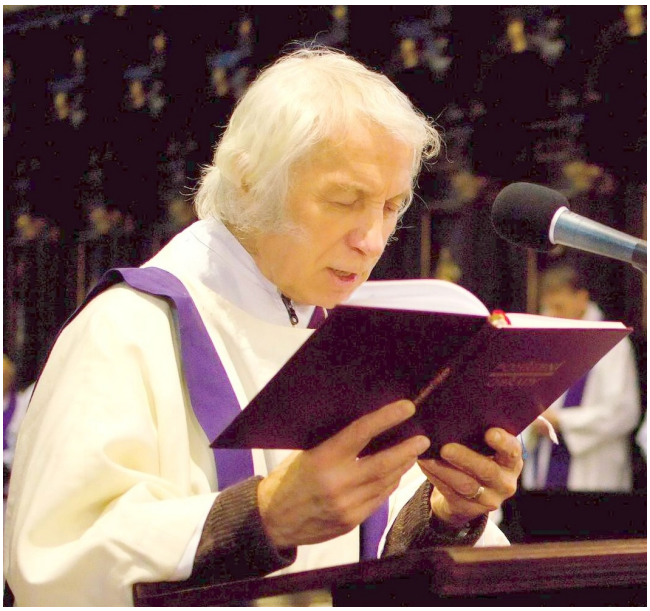

V srpnu oslavil 80 let svého požehnaného života náš jáhen RNDr. Jiří Palacký. Při své dlouholeté jáhenské službě v naší farnosti nám předal mnoho dobrého a stále sám sebe poskytuje všem okolo. Byl u zrodu našeho farního zpravodaje a je autorem jeho názvu. Svému Otci Zakladateli přejeme do dalších let obětavé služby Pánu i lidem nekonečné Boží požehnání.

redakce Tomáška

Přišel nám dopis

Milí svatotomští farníci,

chtěl bych se s Vámi i touto formou rozloučit a poděkovat Vám všem za společné dva roky v naší farnosti. Věřím, že jsme si byli dáni pro dobro nás všech a snad i k užitku ostatních lidí. Přišel jsem a byl jsem mladý, nadšený a plný ideálů. Odcházím jako radostný kněz, který je rád, že mohl svoje první dva roky prožít s tolika dobrými lidmi v tak krásné farnosti. Není a nebylo vše ideální, ale přesto jsem se snažil být vám nablízku a ukazovat na Krista a ne na sebe, nakolik se mi to podařilo, ukáže čas.

Přeji Vám všem, ať započatá synodální cesta ve farnosti je opravdu skutečným hledáním toho, co po každém z vás chce Duch Boží. Přeji nám všem, ať v síle tohoto Ducha dokážete překročit svůj stín a vstoupit do plnosti Boží lásky a jeho darů, které má Bůh pro každého z nás nachystané a je jenom na nás, jestli s nimi budeme spolupracovat nebo ne.

Myslím na Vás všechny v modlitbě a i já prosím o modlitbu.

P. Jan Patty Pavlíček
bývalý kaplan
u kostela sv. Tomáše v Brně

Poděkování

Modlitba

Rozhovor s otcem Josefem

Milý otče Josefe, srdečně Vás vítáme v naší farnosti a těšíme se na vzájemnou spolupráci. Čekají Vás jistě i úkoly nelehké, neboť farnost je velká, doufáme však, že rozhovor do „Tomáška“ bude spíše příjemným zpestřením.

První dotaz je klasický: Odkud pocházíte? A něco o rodině, ve které jste vyrůstal.

Pocházím z Moravských Budějovic, což je město v okrese Třebíč. Zde jsem studoval až do maturity. Mám dva mladší sourozence, sestru Hanku a bratra Lukáše. Za oba jsem moc vděčný. Ještě, než jsem vstoupil do kněžského semináře, tak se Hanka vdala a nyní má čtyři děti. Brácha je teď v kněžském semináři a začíná čtvrtý ročník. Dá-li Pán, budeme v naší rodině dva kněží. Moji rodiče jsou velmi zbožní lidé. Z našeho rozhodnutí stát se kněžími měli radost. A mohu říct, že jsou mi oporou.

Nešel jste studovat bohosloví hned po maturitě. Co jste tedy dělal před vstupem do semináře?

Nejprve jsem vystudoval ekonomickou fakultu. Bylo to v Brně, a to na univerzitě nejprve Mendelově (bakalářské studium) a potom na Masarykově (magisterské studium). Ještě jsem potom pracoval rok a půl na Diecézní charitě v Brně. Jednalo se o administrativní práci. Za tuto zkušenost jsem byl rád.

Vaše povolání ke kněžství uzrávalo postupně nebo jste se rozhodl na základě nějakého konkrétního podnětu?

Byl to proces, který měl jistě důležité milníky, ale celkově to bylo postupné zrání. Zcela důležité pro tento proces bylo, že jsem poznal dobré kněze, kteří uměli moudře poradit a dát také dobrý příklad svého radostného kněžství. Jistě velkou pomocí byla také spousta modliteb lidí, kteří mě znali a svěřovali mou životní cestu do Božích rukou.

Jak vzpomínáte na svá studia v semináři?

Vzpomínám na ně v dobrém a jsem rád za všechno, s čím jsem se tam setkal. Ať už se jednalo o vztahy mezi bohoslovci, představenými, dalšími studenty na fakultě nebo také o setkání s lidmi z farností, kam jsem jezdil na praxe. Nebylo to období bez těžkostí i radostí, jako je tomu ostatně všude. Ale to nejdůležitější pro mě bylo, že jsem vždy šel s tím vším nakonec před Ježíše ve svatostánku. Tam jsem asi také nejvíce čerpal pro to, abych vnímal těch šest let v kněžském semináři jako smysluplné období.

Byl jste rád, když jste se dozvěděl, že jdete k nám k Tomáškovi? Nebo tam byly i jisté obavy?

Byl jsem rád. A obavy tam také byly. Radost jsem měl z toho, že jdu do farnosti, která je v Brně. Přece jen jsem v Brně prožil část života. Farnost sv. Tomáše pro mě byla do té doby spíše neznámou farností, takže jsem neměl žádné představy o jejím fungování, natož o tom, co to znamená být zde kaplanem. Obavy se týkaly spíše obecně kněžské služby než něčeho konkrétního ve farnosti. Mám na mysli zejména to, abych jako kněz nebyl jen někým, kdo o Bohu mluví, ale kdo s ním skutečně žije den co den. Abych nekázal o něčem, co sám nezakouším. Abych na oltáři neproměňoval eucharistii, která je pro mě spíše pouze symbolem než živý Kristem.

Kněžím mnoho volného času na koníčky obvykle nezbývá. Což neznamená, že se nezeptáme, jaké jsou ty Vaše? Co Vás baví a podaří se Vám někdy vyšetřit si na to čas?

Rád si zajdu do přírody nebo do hor. Dříve mě velmi bavilo jezdit na motorce. Po začátku studia vysoké školy jsem na ni už ale neměl čas. Když si chci opravdu odpočinout, tak si udělám volný den a naplním ho třemi věcmi – modlitbou; setkáním s lidmi, s kterými si mám co říct; a nakonec společným obědem nebo večeří.☺ Také jsem hrával na akordeon. Takže i na ten si někdy zahraji.

Co byste na závěr vzkázal čtenářům Tomáška?

Aby měli radost z toho, co od Pána Boha dostali a děkovali mu, protože z vděčnosti se rodí schopnost čelit mnoha těžkostem života, a přitom nebýt těmito těžkostmi zbytečně zdrceni. Aby měli rádi svoji farnost a modlili se za své kněze, kteří zde slouží. A také, aby pocítili, že církev je společenstvím, které je dokáže podržet a podpořit, když to budou potřebovat.

Moc děkujeme za rozhovor a budeme na Vás myslet v modlitbách.

redakce Tomáška

Nadechni se

duchovní obnova pro rodiče malých dětí

Srdečně zveme rodiče malých dětí (do 12 let) na společné setkání v sobotu 5. 11. 2022 od 9 hod v Brně na Lidické 24.

Nabízíme duchovní občerstvení v podobě přednášky, přímluvné modlitby, vzájemného sdílení se, adorace, chval a mše svaté, i příležitost k zastavení se třeba u kávy. Je to především čas pro povzbuzení a načerpání sil do života v rodině s malými dětmi.

Setkání je všem otevřené, vítané jsou také rodiny, u nichž je věřící jen jeden z partnerů, nebo manželé, kterým jsou blízké křesťanské hodnoty, i když třeba do kostela nechodí.

V průběhu akce můžeme zajistit hlídání dětí.

Cena: 400 Kč/dospělý, 250 Kč/dítě. V ceně je oběd a večeře.

Více informací najdete na: **https://www.emmanuel.cz/rodiny/**

Přihlášení je možné do **25. 10. 2022** na adrese: **rodiny@emmanuel.cz**

KOMUNITA EMMANUEL

Veronika a Dan Zahradníkovi
Veronika a Štěpán Verbíkovi

Z farní charity

Drazí čtenáři Tomáška!

Prázdniny skončily a my bychom se s vámi rádi podělili o to, co jsme jako farní charita mohli i díky vaší štědrosti zažít o prázdninách. V průběhu prázdnin jsme darovali Charitě Služby Brno peníze na tento účel:

Denní centrum pro lidi bez domova	3 000 Kč

Hlavní událostí na začátku prázdnin byla sbírka na uprchlíky v Zakarpatské oblasti Ukrajiny. Vaše zapojení bylo mimořádné, někteří z vás pomáhali při třídění a nakládání materiálu a velký počet dárců přispěl potravinami, drogistickým zbožím, ale také léky a oblečením. Díky všem. Celkem jsme sebrali víc než tunu materiálu a vše jsme odvezli v pátek 15. července do obce Teresva, kde jsme vše předali místnímu duchovnímu správci. Byl nám velmi vděčný a v neděli 4. září vám

mohl své díky vyjádřit i osobně na dopoledních mších svatých.

Věříme, že naše pomoc potřebným tímto nekončí a my všichni budeme moci lásku k bližním projevit i v nadcházejícím školním roce.

Ať je Bůh vaší oporou i v těchto nelehkých časech.

Dobrovolníci farní charity

130 let od narození Josefa Schmuka

V 1. polovině 20. století u sv. Tomáše působilo mnoho vzácných kněží a po mnoho let i kostelník Josef Schmuk (dále jen Josef), na kterého pamětníci jistě v dobrém vzpomínají.

Josef se narodil 21. 9. 1892 v Židlochovicích, od jeho narození letos tedy uplyne již 130 let. Ve funkci svatotomského kostelníka pracoval od roku 1926. Nejprve bydlel v prvním poschodí fary na Nové ulici (nyní Lidická), po založení rodiny dostal k užívání byt v přízemí fary. Z manželství se narodila dcera Marie 1928 a syn Josef 1932 († 2018). Po celá ta dlouhá léta se Josef své službě věnoval tak poctivě, že nikdy neměl delší dovolenou. Tu si bral, kdy třeba vezl své děti na prázdniny na venkov k rodičům své manželky. Denně (i v neděli) ráno v 5 hodin otvíral kostel, ten v poledne zavíral a v 15 hodin opět otvíral, aby ho večer v 19 hodin na noc uzavřel. Josef byl Mariánským ctitelem. K 10. výročí své svatby zhotovil krásně vyřezávaný a pozlacený oválný rám ve tvaru růžence pro sochu Panny Marie. Za rámem zhotovil z tvrdého papíru skalku, která byla ozdobena bílým lesklým glotem. Později byl růžencový rám osvětlen, což vyvolávalo krásný zrakový vjem. Socha Panny Marie byla každým rokem v květnu umísťována nad hlavní oltář. Nejen dospělí farníci, ale i mnohé děti se v těch letech těšily na májové pobožnosti a Pannu Marii ve skalce. V roce 1964 Josef svoji službu kostelníka po 38 letech práce ukončil a ve svých 72 letech odešel do důchodu. Zemřel 6. 8. 1980.

Vzpomeňme si v modlitbě na tohoto obětavého, nejdéle sloužícího svatotomského kostelníka a na živé i zesnulé členy jeho rodiny.

Více informací o kostelníkovi Josefu Schmukovi s fotografiemi bylo zveřejněno v čísle 5 Tomáška, ročník XVI., 24. ledna 2010.

PhDr. Jan Weinberger

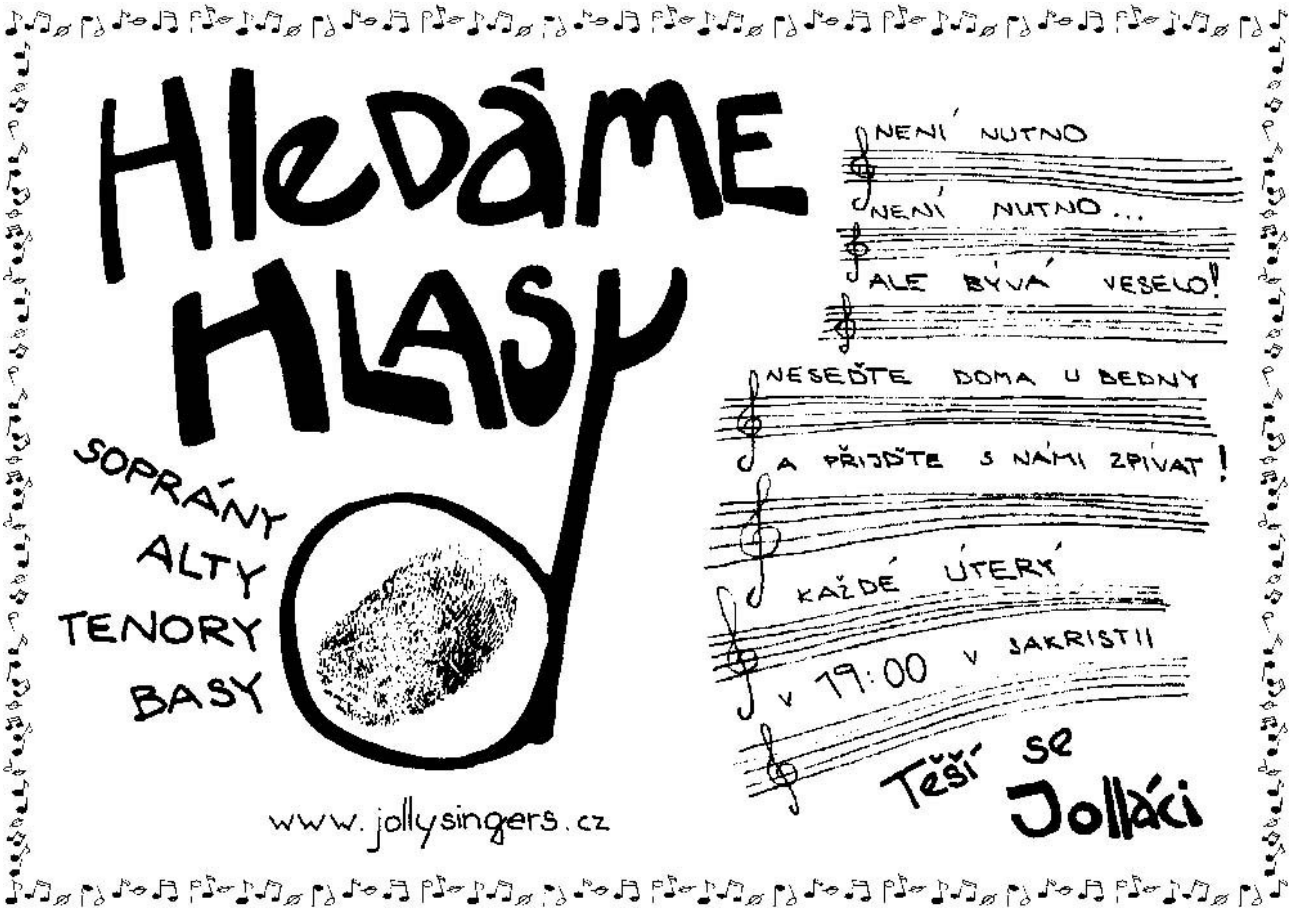

Jolly v Banátu

Banát 2022

aneb Jolly singers opět na cestách
(po třiceti letech)

„Peťo, proč se scholou nikam nejedeme? Třeba zazpívat někam do venkovského kostela na pouť nebo tak? Vždyť i naši choralisti aspoň dvakrát do roka zpívají v neděli někde mimo Brno.“ Takovéto otázky někteří z nás sboristů občas kladli našemu dobrému dirigentu Petrovi Veselému. Vždyť žije ještě dost pamětníků úspěšného opakovaného turné ke krajanům do švýcarského Einsiedlu na počátku devadesátých let.

Víš“, zamračí ustaraně tvář Peťa. „Pro mě je trauma a několik bezesných nocí, máme-li zpívat na svatbě v Husovicích, u Augustina či na Starém Brně. Stěhování techniky, neznámý kúr, než správně rozmístíme mikrofony, řeším jak a kam dobře posadit muzikanty, zkoumám, jaký je dozvuk prostoru . . . Ne, to ať si řídí někdo jiný, jsme tomáškovská schola a já se před světem ukazovat nepotřebuju“ . . . Ano, tak nějak podobně obvykle zněla odpověď.

A najednou to šlo! A ne pár kilometrů za Brno, ale rovnou 840 km přes trojí hranice a na celý týden! „To není možný, co toho Peťu tak přesvědčilo?“ Nevěřili byste, ale jako obvykle . . .

Za vším hledej ženu

Někdy na počátku roku 2019 se na jedné zkoušce jako nová posila sopránu objevila drobná usměvavá milá dívka s nápadně hustými a dlouhými tmavými vlasy. „Takové už u nás nerostou“ říkali si mnozí. A opravdu, při vzájemném seznamování se ukázalo, že **Lidunka Eliášová** je sice Češka, ale ne z Čech ani z Moravy, ale z české komunity v Banátu, tedy historické země Rakouska-Uherska, jejíž největší část dnes patří Rumunsku. Liduška v Brně studovala vysokou školu a uplatňuje v práci výbornou znalost rumunštiny. V Banátu má ještě tatínka, ale bratři s rodinami už (jako ostatně většina tamních mladých) přesídlili natrvalo do Česka. Mnozí z nás sice o české menšině v Rumunsku něco slyšeli, ale setkání s živou dívkou z Banátu podnítilo zájem a otázky, jaké je to být Čechem na dalekém Balkáně a nestálo by náhodou za to se tam podívat?

A tak **Petr Kali Hanák s Helčou**, dostali nápad! Co třeba tam jet v době nějakého katolického svátku – že bychom svým zpěvem podpořili místní věřící a tak trochu se vrátili na náš venkov v dobách před třiceti i více lety. Na Vánoce, Velikonoce a Svatého Ducha se asi od zpěvu od Tomáška, ani z rodinných důvodů neuvolníme, ale co třeba na takové Boží Tělo, kdy je už teplo a jsou nejdelší dny v roce. Ale

co na to náš ustaraný dirigent? A dirigent k překvapení mnohých (nevím tedy, zda hned či po delším či kratším rozmýšlení) řekl ano ...

Vsuvka historická – kde a kdy se tam ti Češi vzali?

Oblast Banátu je vymezená na jihu Dunajem, na západě řekou Tisou, na severu řekou Mureș a na východě jižními Karpatami. Až do počátku 18. století byla součástí Osmanské říše a staletími válek byla téměř vylidněna. A tak poté, co Mírem Požarevackým připadla Rakousku-Uhersku, sem Marie Terezie začala zvát kolonisty z celé tehdejší monarchie, aby osídlili nehostinné území na tzv. Vojenské hranici, s jejíž ochranou byly spojeny určité povinnosti, ale také některé výhody a úlevy. První Češi do hornatého území nad dunajskou soutěskou přišli roku 1823 a založili obec Svatá Helena. Za rok to tedy bude právě 200 let. Postupně zde založili šest vesnic, všechny v odlehlé poloze na konci silnice v hloubi jižních Karpat. Území tehdy uherského Banátu bylo Trianonskou smlouvou roku 1919 rozděleno tak, že větší, východní část připadla Rumunsku a menší Království Srbů, Chorvatů a Slovinců, dnes tedy Srbsku. Jen nepatrná část zůstala Maďarsku. Tři další české obce se tak po první světové válce octly na druhé straně hranice, dnes tedy v Srbsku.

Přes nepříznivé přírodní podmínky se zde Čechům, kteří si kromě zemědělství vydělávali i prací v měděných či uhelných dolech vcelku dařilo. Ale po roce 1990 a hlavně po uzavření dolů koncem devadesátých let odešla většina do země svých předků. Ještě v roce 1992 bylo dle sčítání obyvatel v Rumunsku přibližně 5800 Čechů. Dnes je to odhadem tak 2000. Přesto se již několik rodin, poté co si v Česku vydělali a zjistili, že si tam při dnešních cenách vlastní bydlení nepořídí, zase vrátilo. Dokonce se najde i pár digitálních nomádů či ekologických alternativců, kteří sem za unikátní přírodou a krajinou přesídlili od nás. Důležitou součástí místní ekonomiky je cestovní ruch, kdy v každé vesnici řada místních poskytuje ubytování a stravování ročně asi 5 000 návštěvníkům z Česka. Turisté si zde mohou koupit nejrůznější druhy marmelád, sýrů, bylinných čajů nebo pálenky. Snad zde tedy český živel ještě nějakou dobu vydrží.

Než jsme vyjeli

Začali jsme se těšit, vymýšlet program a shánět další kamarády, kteří nám pomohou doobsadit autobus. Jenže přišel COVID a kvůli němu se akce plánovaná na červen 2020 a pak 2021 nakonec nekonala . . . Jenže trpělivým štěstí přeje. Naše milá trojka organizátorů (Lidka, Petr a Helena) se nenechali odradit, v létě 2020 tam

provedli průzkumnou cestu a hned, jakmile to předpisy umožnily, tedy v červnu 2022 došla dlouho chystaná akce konečně svého naplnění. Dirigent Petr nenechal nic náhodě a zajistil nejen vynikající výběr skladeb, ale zajistil i muzikanty skvělých jmen a pověsti. Luďka Slaného jako basistu (basoval na klávesy), Honzu Barančice (doprovodná kytara) a zejména slovutného varhaníka, gregoriánského choralistu a hudebníka tělem i duší Pepu Gerbricha.

Směr Temešvár – Spre Timisioara

Konečně nastal den odjezdu a všichni se shromáždili na srazu u nádražního Tesca tak, že avízovaný odjezd ve 21.00 se odložil jen o půl hodiny. Po jedné hygienické zastávce ještě u Hustopečí a druhé za Budapeští se s rozedněním přiblížila maďarsko-rumunská hranice. Tu jsme přejeli poměrně hladce tak, že stále rovinatým a dosti bezlesým územím jsme kolem 7.30 východoevropského (tedy o hodinu napřed posunutého) času dorazili do nejzápadnějšího a nejmultikulturálnějšího města – kolébky rumunské prosincové revoluce 89 – **Temešváru** (rumunsky Timisioara). Temešvár je také hlavní a největší město Banátu.

Prohlídku města jsme zahájili velmi příjemně – tedy společnou návštěvou kavárny s cukrárnou, kde jsme se poněkud osvěžili a příjemně naladili po noci v autobusových sedadlech, takže jsme hned všichni vnímali svět lépe a radostněji. Byli jsme zde s manželkou roku 1995, kdy zde ještě vládla, nám starším dobře známá, socialistická šeď a uniformita. Dnes vypadá město opravdu jinak. Daleko barevněji a to nejen díky bohatě růžově kvetoucím (pro nás exotickým) albíziím. Historické jádro má pravidelný šachovnicový půdorys a nalezneme v něm tři krásná náměstí. Muktikulturalitu poznáte z toho, že postupně narazíte na římskokatolickou katedrálu, Metropolitní katedrálu Rumunské pravoslavné církve a srbský pravoslavný chrám. Z autobusu jsme zahlédli ještě luteránský kostel známý působením pastora a disidenta László Tökése. K tomu většinou vkusně opravené secesní domovní fasády a dekorace místy

i netradiční, o čemž svědčila např. dočasná „střecha“ nad ulicí tvořená deštníky.

Vítejte ve Svaté Heleně

Po ještě asi dvouapůlhodinové jízdě rumunskými vesnicemi, mnohde ještě s typickými lidovými domovními štíty jsme po překonání lesnatého hřebínku náhle vjeli do impozantní scenérie, kde Dunaj tvoří jeden z nejširších úseků (asi 5,5 km). Vtom však naráží a (asi někdy v třetihorách) skutečně proráží Karpatský oblouk. Znamená to, že se velmi rychle zúží do místy jen 300 m širokého (spíš úzkého) průlomového údolí – nejmohutnějšího v Evropě zvaného Železná vrata (Portile de Fier), které je na druhém konci překlenuto hrází stejnojmenné rumunsko-jugoslávské přehrady dokončené roku 1972. A to už jsme se zakousli do svahu soutěsky a po několika serpentinách tu byla již cedule *Sfânta Elena*, tedy **Svatá Helena**. Obec, která nám měla na následujících šest dnů poskytnout útočiště. Na místě příjezdu si nás rozebraly předem dohodnuté rodiny, které nás ubytovaly. Pro mě s manželkou to bylo o to krásnější, že jsme po sedmadvaceti letech spali u stejné paní Marjánky, ve stejné místnosti jako tehdy, ale uvnitř k nepoznání moderně přestavěném domě. Tehdy do Heleny vedla jen blátivá cesta, traktor vlastnilo jen pár šťastlivců, koupelnu s teplou sprchou měli jen v jednom domě a to ještě ve formě koupelnových kamen na pevná paliva. Ale taky zde žilo přes 600 osob. Dnes je to jen slabá polovina. Po ubytování a nezbytném oddechu následovala společná návštěva místního kostela spojená s první zkouškou. Na nezvykle prostorném kúru (oproti jinak vcelku malém chrámu) jsme zde rozložili noty a nástroje na celou dobu našeho pobytu. Záhy jsme zjistili, proč musí být kúr tak velký. Většina místních chlapů totiž měla svá místa v lavicích při mši svaté právě zde. Taky proto, aby hlídali samočinný ovladač zvonů s pečlivým popisem, kdy se zvoní „voběma zvonami“, jak stálo

v podrobném návodu k použití a kdy jen jedním.

Poté následovala velmi romantická vycházka večerními poli a velmi bohatě kvetoucími loukami na skalnatou vyhlídku, odkud se nám jako na dlani naskytl pohled na počátek dunajské soutěsky s mohutnou pevností **Golubac** na srbské straně, solitérní skálou **Babakaj** uprostřed řeky a jakýmsi záhadným pohybujícím se vertikálním objektem, kde jsme se po prudké výměně názorů shodli, že to může být jedině po vodě kráčející Kristus.

První večer jsme zakončili velmi příjemně – v zahrádce zdejšího koloniálu sloužícího současně jako výčep, kde teklo ne příliš silné, ale všem nám vyhovující pivo **Ciuc** (čti čuk), kterému jsme začali pro podobnost se slavnými dětskými hrdiny klasika našich školních čítanek Arkadije Gajdara říkat Čuk a Gek.

Noci zde bývají chladné

Na první večer ve Svaté Heleně jistě nezapomene náš milý dirigent Petr. Zaskočil si do svého ubytování jen pro mikinu, aby pokračoval v nadějně rozpitém Ciucu. Viděvše jej však paní bytná přicházet (žel však nikoli už zase odcházet), mylně se domnívala, že jsou všichni ubytovaní doma a zamkla vrata. Když pak Petr přišel jako jeden z posledních rozejdouvších se k svému novému příbytku a zjistil stav věcí, jal se nejprve telefonovat své ženě a dalším s nimi ubytovaným kamarádům, poté házet do oken kamínky (moc jich po uklizené ulici nenašel) a pak hledat vhodný prut, kterým by učinil zvukově totéž, avšak vše marno. Nezbývalo, než se dělit o vhodné lavičky v závětří s místními zvědavými kočkami a s ubývajícími stupni teplot vyhlížet netrpělivě první paprsky světla, aby pak před slavností Těla a Krve Páně k nemalému překvapení svých spolubydlících na celé třičtvrtě hodiny zalehl.

Slavnost Těla a Krve Páně po staročesku

Na úvod náš sbor i našeho kaplana Pattyho Pavlíčka uvítal zdejší farář (národnosti maďarské), který se sem dostane obvykle jen v neděli a ve svátek. Liturgie bývá v rumunštině, přestože čtení jsou v češtině, takže celotýdenní přítomnost českého kněze, který zde prakticky každý den sloužil mši svatou a zpovídal, byla pro místní věřící vítanou duchovní podporou. Po mši svaté následoval tradiční božítělový průvod kolem kostela, který byl z vnější strany dočasně obestavěn celkem pěti opravdu bohatě zdobenými oltáříky. Slavnost byla opravdu velmi důstojná, a i texty oné pobožnosti čtené Pattym z místního vskutku prastarého kancionálu dodávaly celé události závan minulých staletí.

Igor Kyselka

Dokončení článku bude v příštím čísle

Vodá a vodá a vodá..... opět volá...

Rok se s rokem sešel a nám se otevřela cesta z města na nám již známou řeku Sázavu. S pověřením pana ředitele zájezdu přinášíme pravdivou zprávu o cestě.

Po nezbytných přípravách typu kontrola funkčnosti stanů, spacáků, vařičů až po množství opalovacího krému z loňského roku se mohlo vyrazit.

Přesun z JMK většinou vlastními vozy (nacpanými k prasknutí) směr Středočeský kraj započal velkým nákupem např. v brněnském Globusu. Už tam proběhla první neplánovaná setkání vodáků, což přispělo k dobrému pocitu, že nepřijedeme pozdě jenom my. Ti, kdo se nevešli do nakynutých aut, vyzkoušeli kvality ČD.

Sraz vodáků byl v Ledečku na místě loňské vodácké konečné. Postupný příjezd všech vodáků se odehrával v režii seznamovačky a milé objímačky. Prvním úkolem bylo postavit stany za světla a další důležitý program byl již ve stylu podpory Republiky Republikou do pozdních nočních hodin. Tato bohulibá aktivita se pravidelně opakovala v průběhu celé akce. Po přebrání lodí a nezbytného vodáckého arsenálu se již někteří odebrali na svá čestvě ustlaná lůžka. Jiní, zejména junioři, pokračovali vlastním programem u ohně v doprovodu kytary, o čemž se některým znaveným seniorům mohlo jenom zdát .....

První den plavby byl požehnán skvělým počasím, náladou i jídlem. Podotýkám, že tento den bylo možno spatřit četné čerstvé domácí zásoby. Součástí a samozřejmostí bylo kontrolované vnitřní a vnější mazání, ale nebojte, vše pod dozorem zkušených

vodáků. Průběh plavby okořenily kulturní a společenské zážitky, např. se na řece náhle objevilo pár zpívajících gondoliérů s výbornou koordinací pohybu proti cvaknutí neboli převrácení (jezdit do Benátek se v této chvíli jevilo jako skoro zbytečné). Dále se pravidelně vyskytovalo tzv. společenské soulodění, kde jsme vzájemně mlsali a ochutnávali stravovací výbavu zúčastněných a opět si řekli, že je naše republika hodna zapití. Pitný sortiment byl rozličný – ten v podobě důležitých minerálních látek zabalených v plechovkách se našel v podpalubí každé posádky. A pro ty, kteří moc minerály nepotřebují, byla možnost čerstvé kávy vařené přímo na lodi. Prostě pojízdný bar a kavárna se staly již standardní a nezbytnou součástí celé akce.

Také se musím přiznat, že v plánu bylo rozšířit denní nabídku o přípravu ďábelských toustů v lokalitě Pod Dálnicí, ale bohužel vinou zmateného háčka k tomu nedošlo. Dá se to brát jako výzva a motivace na příště. ☺ Dále se zmíním o příjemné a praktické poznámce zejména pro ženy – není třeba se bát nedostatku komfortu na lodi, protože se již stalo běžným to, že celou dobu máme s sebou řádně vybavenou kuchyň a ložnici. Nevěříte???? Sami se jeďte přesvědčit! Nicméně i v naší partě jsou tak zkušení a ostřílení vodáci, že jim stačí zabalit všechny věci do ALL IN ONE, tudíž vše potřebné v jednom sudu. A pomalu jsme v cíli naší denní cesty a rozjíždíme kemping v plném proudu.

Druhý den byl taktéž požehnán například velmi mělkým dnem řeky, takže koho už nebavilo ztížené pádlování, mohl si svoji lodičku s výbavou táhout pěšmo a tím pádem si vylepšit či splnit svůj denní krokový limit. Sluníčko si jaksi zalezlo na svou vlastní dovolenou a my si užívali příjemný středočeský déšť. Bez úrazů, se ztracenými a znovu nalezenými pádly jsme i tentokrát dorazili do cíle. Po rychlém postavení stanů jsme se občerstvili v místním zážitkovém kempu. Večer se nesl v duchu „žádný suchý vodák nesmí do kempu“. Po převlečení do suchého oblečení začala hra „Kdo zůstane suchý až do rána“.

Pánu Bohu se rozbilo zavlažování, tož aj to sa stává ..... Poslední den začal taktéž požehnáním: a to přírodním budíčkem v podobě nachlazeného kohouta. Část vodáků se po chvíli vyjadřovala nevrlými a rozhořčenými větami typu „už zmlkni, jinak skončíš na paprice nebo na víně!!“, ale tato interní táborová komunikace zůstala na úrovni teorie.

Pokud jste dočetli až sem, sami si můžete udělat představu o dovolené plné intenzivních zážitků, a to je naše pozvánka i pro další ročníky.

Ahóóóóój.

Za vodáky Jirka a Jana.

Hledání kamene mudrců v Nedašově Lhotě

23. – 30. 7. 2022

Na společný tábor rodin z farnosti jsme se letos vydali už po osmé, premiéru však mělo místo konání na tábořišti u Nedašovy Lhoty v podhůří Bílých Karpat. Letos se k nám poprvé přidali také dva novorozenci z posledního roku, Šimonek a Kája, takže naše dětská smečka čítala na 20 kluků a holek ve věku 0 až 10 let. Jednotící téma letos padlo na příběh malého kouzelníka Harryho Pottera. Podle motivu prvního dílu knihy jsme v rozdělení na dvě koleje Nebelvír a Havraspár celý týden hledali, kde je ukrytý Kámen mudrců. Táborová hra nabídla spoustu veselých a náročných úkolů, děti se naučily základy zdravovědy, poznávat léčivé bylinky a orientovat se na hvězdné obloze. Letos jsme také prozkoumali blízké i vzdálenější okolí nového tábořiště a celodenní výlet nás zavedl přes slovenské hranice až ke krásné zřícenině hradu Vršatec.

Nedělní cestu do kostela nám stejně jako loni ušetřil Patty, který se s námi přijel vlastně i rozloučit. Odvážně se zapojil do jedné z her pro děti a večer pak také ke zpívání a vzpomínání u táborového ohně.

Závěrem týdne se s námi naopak seznámil nový pan kaplan P. Jožka Janoušek, kterému patří velký dík za to, že vážil dalekou cestu, a zajistil tak první setkání v příjemně neformálním duchu. Oběma kaplanům přejeme sílu a vytrvalost na jejich nových působištích.☺

Veronika Veverka Papoušková

Průvodcem u Svatotomské Madony

Od 15. června do 15. září se konala už každoroční akce „Brno a jeho chrámy" pod záštitou primátorky města Brna a biskupa brněnské dicéze. Zapojeno bylo několik vybraných kostelů, včetně toho našeho. Během akce byly kostely otevřeny v rozmezí několika odpoledních hodin pro širokou veřejnost. Každou hodinu vždy v půl průvodci z řad farní mládeže nabízeli zájemcům neplacenou komentovanou prohlídku po nejvýznamnějších památkách kostela, těmi jsou Parléřova socha Piety, oltář sv. Kříže a Svatotomská Madona.

Na první pohled by se mohlo zdát, že role hlídače/průvodce je „jednotvárná" – odemknout kostel, zapnout světla u výše zmíněných památek, nabízet zájemcům informace, obcházet chrám kvůli případnému nevhodnému chování, ... Rád bych tyto mylné domněnky vyvrátil a podělil se o své zkušenosti nabyté během dvou týdnů mé služby.

Takováto zodpovědnost, hlídat jeden z největších kostelů v Brně, si žádá hlavně trpělivost a pozorovací schopnosti, díky kterým lze v případě nouze ve vší slušnosti vyprovodit ven z kostela osoby s nevyzpytatelným chováním. Pár drobných incidentů se sice během celé akce odehrálo, ale jinak se návštěvníci v našem kostele chovali slušně. Z duchovního hlediska potom bylo zapotřebí mateřské péče Panny Marie, která nad všemi příchozími bezpochyby bděla.

Nejenom hlídání tvořilo službu, ale i provázení. A zde vidím asi největší přínos, totiž že nejenom návštěvníky průvodce vzdělává o historii kostela a bývalého kláštera, ale i sám sebe. To je pak velmi zvláštní pocit. Když člověk kráčí pod chrámovými klenbami, ať už se skupinkou zájemců nebo i sám, uvědomuje si, čeho byli

naši předkové schopní, když ke slávě našeho Pána postavili takový chrám. Přesně tohle jsem zažíval já a viděl jsem to i na očích návštěvníků, tedy těch, kteří se v dnešní době dokázali alespoň na chvíli zastavit, vyslyšet Boží pozvání a vstoupit .... kéž by se takových lidí našlo více.

Mikuláš Přikryl

Příběh pro děti

Honzík už se opravdu nemohl dočkat, až se konečně potká s kamarády ve škole. Poslední týden prázdnin byli sice s rodinou u moře v Chorvatsku, a byl to zážitek skoro tak velký jako skautský tábor! Ale mladší brácha už mu někdy pěkně lezl na nervy a sestřička ještě ani neumí pořádně mluvit, takže s ní moc zábavy taky nebylo. Kluci ze třídy mají tajnou domluvu, že se potkají už před půl osmou na rožku ulice a vyrazí společně obsadit ty nejlepší lavice pěkně vzadu, co nejdál od přísného pohledu paní učitelky.

Jak se ale blíží večer a aktovka leží připravená u dveří, začne být Honzovi tak trochu úzko. Nechce být za uplakánka před mladšími sourozenci, ale jakmile maminka zhasne světlo a z vedlejších postelí se ozývá tiché oddechování, vyběhne potichu do kuchyně. Rodiče sedí u stolu a probírají, kdo se postará první školní i školkový den o které dítko. Tatínek se syna skoro lekne, jak se plíží kolem jako stín. „Copak se děje, Honzo, máš hlad?“ Ptá se starostlivě maminka, ale hned vidí, že jde spíš o něco úplně jiného. Po chvilce ticha se malý klučina rozpovídá, jak moc se těší na kluky i na Evču od sousedů, a vlastně i na všechny nové věci, co se ve škole naučí. Ale zároveň ho přepadl velký strach, jak to všechno zvládne, třetí třída už je prý docela těžká. A taky se mu trochu stýská po dlouhých večerech u ohně a ranního nicnedělání u babičky s dědou. Tatínek se jen usměje ve vzpomínce na vlastní dětství a podobné obavy ze všech změn. „Víš, Honzíku, v životě nás čeká spousta okamžiků, při kterých cítíme velkou tíhu z rozhodování nebo strach z neznáma. Právě tehdy nás více než jindy chrání modlitba, nejen ta naše, ale všech blízkých i neznámých.“ A tak si všichni tři sedli kolem stolu, chytili se za ruce a svěřili začátek školního roku svých dětí, ale také všech spolužáků, učitelů i kamarádů z kostela do Božích rukou.

S ranním sluníčkem se rozplynuly i Štěpánovy obavy. Když dobíhal na rožek a už z dálky na něho mávala a povykovala parta kamarádů, ještě si stihl uvědomit, jak velká je síla modlitby.

Veronika Veverka Papoušková

BYSTRÉ HLAVY

PRO NEJMENŠÍ

ŠKOLA. *Pomoz dětem najít cestu do školy.*

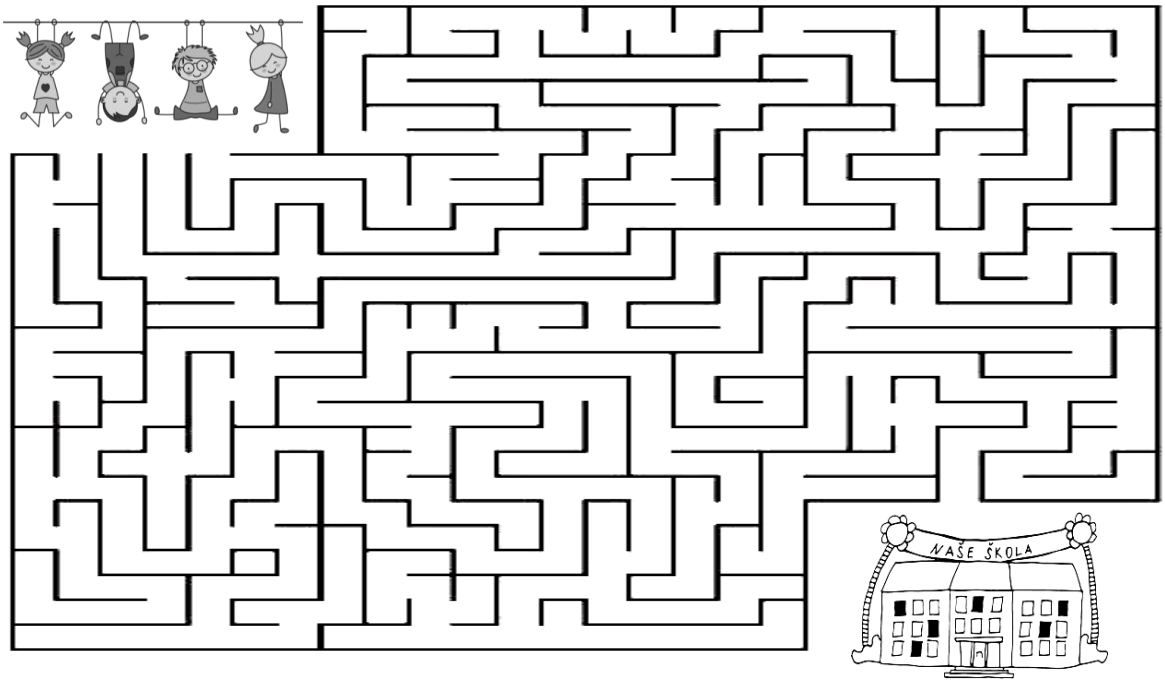

PRO STARŠÍ

DOPLŇOVAČKA.

①	②	③	④	⑤	⑥	⑦	⑧	⑨	⑩	⑪	⑫	⑬	⑭	⑮	⑯	⑰	⑱

① dívčí jméno (17. září); ② první muž; ③ horní končetina; ④ otvor ve zdi; ⑤ košťálová zelenina; ⑥ tvrdé černé dřevo; ⑦ ostré kuchyňské nástroje; ⑧ opak ke slovu ***černí*** (psáno pozpátku); ⑨ Ježíšův apoštol; ⑩ osobní dopravní prostředek; ⑪ čidla čichu; ⑫ plynný chemický prvek (chemická značka Ne); ⑬ dolní končetiny (psáno pozpátku); ⑭ matka domácky; ⑮ konec modlitby; ⑯ hlavní město Lotyšska; ⑰ mladík z pohádky Mrazík; ⑱ nadšení

obrázky: https://images.google.com/

Klára Špunt Zelinková

TOMÁŠEK – Zpravodaj při kostele sv. Tomáše v Brně. Vydává Řím.-kat. farnost u sv. Tomáše v Brně, Lidická 6, 602 00 Brno, ☎ 545 57 22 15, **č. účtu**: 1341665339/0800, Internet: **http://www.svtomas.net/**
Mons. Jan Mráz – farář, redakce: M. Keprtová, V. Papoušková, P. Zahradník. Schránka pro el. příspěvky: **redakce@svtomas.net**, ostatní příspěvky předávejte kostelníkovi. Vychází pro vnitřní potřebu farnosti.
NEPRODEJNÉ. Uzávěrka příštího čísla **23. října 2022**.